03/06/2024

Патријарх Порфирије: Нема никога ко је заувек изгубљен ако трага за Христом, ако трага за Водом Живом

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 2. јуна 2024. године, у Недељу Самарјанке, на светој Литургији у цркви Светог апостола Марка у Београду

Браћо и сестре, ево од Васкрсења Христовог, од дана када се слави Васкрс, сваког дана из недеље у недељу откривају нам се плодови тајне Васкрсења Његовог. Данас смо чули одељак из Јеванђења по Јовану, који је свима добро познат, у којем се описује разговор Господа нашег са Самарјанком. Самарија је централни део Палестине, налази се између Галилеје на северу и Јудеје на југу. У Самарији су живели по крви сродници изабраног народа Божјег, али по вери одступници од вере изабраног народа Божјег. Уз то, источно од Самарије се налазио град, тј декаполис – скупина од десет градова, градића у којима су живели Јелини – Грци, који су у свом верском опредељењу и

настројењу били многобожци, тако да су и они имали својеврсни утицај на житеље Самарије. Дакле, Самарију су насељавали људи који су имали извитоперену, искварену веру у односу на аутентичну, праву, истинту веру – веру изабраног народа Божјег. По правилима вере изабраног народа Божјег није се дало, како каже и реч у Јеванђељу, мешати се и дружити са онима који имају искварену веру, тако да када је реч о Самарјанима – изабрани народ Јевреји су њих презирали. Ниподаштавали су их. По њиховим правилима било је чак не само непрепоручиво, већ и забрањено улазити насеља у којима су живели Самарјани.

И ево, Господ Христос не само да је ушао у насеља Самарјана, него је и разговарао, успоставио дијалог са једном женом Самарјанком, женом – како је Јеванђеље описује – која није могла да се похвали моралним врлинама. Напротив, она је била пример палог човека, пале жене, што се јасно види из чињенице да је она променила много мужева и да сада већ живи са шестим по реду који такође није легални, законити, легитимни муж. Господ, дакле, ступа са њом у дијалог. Ниједног тренутка је не кори, већ напротив, Он као да је држи за руку и полако је диже из блата у којем се нашла што се тиче њеног моралног стања и, са друге стране, њене погрешне вере. Полако буди у њој истинито и право семе вере, све до тачке када она у Њему пропознаје Месију. Могао је Господ рећи грубо: Ко си ти? Шта хоћеш? Таква си и таква! Али не! Он чак хвали, на неки начин, оно што је она рекла. Када је рекла да нема мужа није је критиковао за претходних пет, и због онога с којим сада живи, него вели: Право си рекла. Истина је то што си рекла да немаш мужа и оних пет са којима си била нису ти били мужеви. Дакле, Господ користи, како је говорио блажене успомене патријарх Павле, благу реч, али и аргумент у исто време, тј. јак аргумент и благу реч. Износи истину, али на такаав начин да она не може заболети, она не може, боље рећи, одабацити од Њега ону која ипак у дубини своје душе, с обзиром да јесте икона Божја, трага за својим прволиком, трага за Богом. Јасно показује сам Господ да не прави разлику међу људима у смислу ко прирада којој групи, којој скупини, него свима упућује реч истине и тамо где постоји предуслов, где Његова реч падне на јасно артикулисану потребу за Богом, за истином и за правдом пре или касније то семе проклија и доноси истинске плодове баш овако како је то случај када говоримо о грешној Самарјанки.

Треба рећи и то да је ова прича пребогата порукама и садржајима, да се разговор одвија на једном извору на улазу у Самарију, на Извору Јаковљевом, а то је извор на којем је Господ измирио дванаест племена израиљевих који су међусобно били посвађани, од којих је свако мислио да је истинит, свако је

вукао на своју страну и хтео другоме да наметне себе. Баш ту, на том месту, где се измирио изабрани народ, давнаест племена изабраног народа, Господ разговара са оном која не припада истинитом народу и истинитој вери, показујући, како сам каже, да је Он Вода од које кад се пије не може се ожеднети, показујући да је Он Извор Воде Живе. Само онај који успостави заједницу са Христом вером и љубављу, али истинитом вером, он остаје жив. Он чак иако је највећи грешник може постати сведок истине Христове. Баш као што је то опет Самарјанка, Света Фотина, како каже предање, жена која је била потпуно промашена, потпуно изгубљена, презрена од свих, велика грешница, али упознавши Христа вером, постајући једно са Њим, постаје апостол, постаје сведок Христов. Нема никога ко је заувек изгубљен ако трага за Христом, ако трага за Водом Живом. Пре или касније ће му се Господ јавити. Нема тога коме се није јавио, само је важно да наша жеђ, наша глад за Њим буду истинити, буду искрени и у исто време да будемо спремни да кад нам се Он јави, усвојивши Га, живимо по Његовом закону који није против других закона, иако су други закони против њега. Он је светлост која показује и јасно указује када су други закони на погрешном путу и када ако примењујемо друге законе у свом животу и ми одосмо на погрешан пут, на пут који нас удаљује од Извора Воде Живе и од Хлеба Живота.

Нека би Господ дао, браћо и сестре, да никада Христа не заборавимо, да увек будемо са Њим, да нам Он буде почетак и крај, алфа и омега, а онда – јер таква је судбина људска и судбина народа Божјег, пролазили су разна распећа кроз многе буре овога света – увек ћемо бити на сигурном броду, на сигурној лађи која нас, ударајући о стене и о валове, носи и вози све нас у сигурну луку, луку Царства Божјег где је Један у Тројици Бог, Отац и Син и Свети Дух, коме нека је слава у векове векова. Амин.

spc.rs